

at plenarforsamlingen selv tog sig af spørgsmålet i stedet for at henvise det til nedrustningskommissionen.

Den *norske* delegerede, Dag Bryn, spurgte, om der ikke kunne spores en voksende erkendelse verden over af, at tiden nu var kommet til at handle. Til ambassadør Lodge's hovedpunkter fremsatte han følgende kommentarer:

1. Det ville være naturligt og nødvendigt, at spørgsmålet om kontrollen med fremtidig produktion af kernevåben fik prioritet over reduktionen af eksisterende lagre, idet det første i modsætning til det sidste ikke frembød alvorlige tekniske problemer.

2. Med hensyn til kontrolforanstaltninger syntes opgaven i øjeblikket at være udarbejdelsen i detaljer af det kontrolsystem, der udkræves for den første og begrænsede fase af nedrustningsprocessen.

3. I forbindelse med en omtale af forbuddet mod alle forsøg med atomvåben, som måtte være det endelige mål, fremsatte hr. Bryn et af Canada og Japan støttet forslag om registrering i FN af forsøgs eksplosioner. Hvis forslaget gennemførtes, nærede han ikke tvivl om, at de eksperimenterende lande ville tilrettelægge deres forsøg i overensstemmelse med de data og skøn med hensyn til udstråling m. v., som videnskaben ville være i stand til at fremlægge for offentligheden. Registreringen skulle omfatte forskellige oplysninger af nærmere angivet indhold.

Hv. minister Rickard Sandler, *Sverige*, koncentrerede sig især om atom- og brintbombeforsøgene. Situationen var, udtalte han, ikke så ufarlig, som man almindeligvis fremstillede det, idet det tog år, før virkningerne af udstrålingen kunne måles. Han foreslog, at man enedes om et moratorium i forsøgene med kernevåben for at give plenarforsamlingens videnskabelige komité til undersøgelse af udstrålingsspørgsmålet (se beretningen 10. samling spalte 506) tid til at aflægge beretning. Hr. Sandler gentog endvidere sit forslag fra forrige plenarforsamling om nedsættelse af et teknisk organ under nedrustningskommissionens underudvalg til at finde frem til en metode til at opdage skjulte lagre af atomvåben.

Med hensyn til nedskæringen af de konventionelle væbnede styrker måtte man tage skridt til at sikre det kommunistiske Kinas effektive medvirken. Han hilste endelig de amerikanske forslag om kontrol med rumraketter velkommen.

Danmarks delegerede, folketingsmand Frode Jakobsen, understregede betydningen af princippet om kollektiv sikkerhed. Fra dansk side havde man søgt sikkerhed igennem NATO, selv om man ville have foretrukket et mere omfattende sikkerhedssystem; et sådant havde dog, grundet på visse landes holdning, hidtil ikke kunnet udformes. Man måtte med sorg konstatere, at håbet om international afspænding var en smule mere spinkelt end for blot 3 måneder siden. Fra dansk side var man meget interesseret i at opnå en international nedrustningsaftale, men man foretrak at være tilbageholdende med at give råd i forsvarsspørgsmål til de lande, uden hvis hjælp Danmark ikke ville være i stand til at forsvare sin frihed.

Det måtte forudses, at der ikke under 11. plenarforsamling kunne nås afgørende resultater på afrustningsområdet, men det ville dog være lykkeligt, om en begyndelse kunne gøres, selv nok så begrænset. En virkeliggørelse af det norske forslag om registrering af forsøgs eksplosioner ville være et skridt i den rigtige retning. Så længe betydningen af den radioaktive stråling ikke var tilstrækkelig undersøgt, måtte forsigtighed iagttages, ikke blot for vor egen, men også for kommende generationers skyld.

Den *canadiske* udenrigsminister Lester Pearson opregnede de områder, på hvilke der var sket en tilnærmelse i nedrustningsspørgsmålet, men beklagede samtidig, at den sovjetiske delegerede havde fundet det påkrævet at rette et umådeholdent og irrelevant angreb på visse regeringer, især USA's. Han gav udtryk for sympati med den jugoslaviske tanke om partielle overenskomster på områder, hvor stormagterne allerede var enige, og håbede, at man kunne nå til enighed om et årligt maksimum for mængden af radioaktivt stof hidrørende fra forsøgs eksplosioner. Mr. Pearson anbefalede, at de resolutionsforslag, der var blevet fremsat i udvalget, blev henvist til nedrustningskommissionen til nærmere studium.

Som afslutning på generaldebatten i 1.